

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte : " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In Străintate : " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Passagiul Român, No 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris : La Société Havas, place du Bourse, 8.
In Viena : La Heinrich Schalek, I. Wallzeile, 14. Biroul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsmarkt, 58. Biroul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Serisoriile nefrancațate se refușă. — Articollii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine

Odessa, 14 Octobree.

O știre rusească din Sofia spune, că numărul ofițerilor arestați este de 85. Săi sprezece ofițeri, care se află arestați deja au putut fugi la Bitoli, unde primesc leaia întreagă de la consulul rus de acolo, pe când 14 ofițeri au putut scăpa în Rusia. Toți cei 85 ofițeri închiși și-au dat demisiunea din ordinul guvernului bulgar.

Praga, 15 Octobree.

Tagblatt din Praga anunță din sorginte sigură diu Viena : Stirile din Asia centrală semnaleză pericolul inevitabil al unui conflict iminent între Rusia și Anglia (la granița afgana).

Berlin, 15 Octobree.

Din Petersburg se anunță că acolo prințul de Battenberg are în Berlin un sprijin așa de puternic, în cât e posibil să se întoarcă în Bulgaria. Dacă s'ar închide duoi ochi în Berlin, reînțoarcerea lui ar fi chiar sigură. În sferile de sus se vorbește adese ori despre *Curtea cea mare* și cea *mică* din Berlin și se face o deosebire destul de mare între curentele ce domnesc acolo.

Se mai adoagă, că pozițiunea lui Giers ar fi sdrcinată.

Paris, 15 Octobree.

Ziarul *France* desminte că guvernul ar fi primit o știre despre starea sănătății împăratului Wilhelm, pretinde însă a ști că starea lui inspiră temeri.

Sofia, 15 Octobree.

In consiliul de ieri al miniștrilor majoritatea s'a pronunțat pentru a se convoca Sobranzia cât mai curând la Tirnova. Convocarea va fi poate pentru 27 Octobree. In data după constituirea Sobraniei ministrul va suleva chestiunea de încredere. Dacă negocierile cu Rusia vor rămâne fără rezultat o deputațiune din toate clasele va pleca la Petersburg și la alte Curți europene spre a cere să se propue un candidat la Tron. Sobrania va accepta pe ori-ce candidat, afara de Nikita, Petre Karageorgewici sau pe un prinț de rang inferior. E neindoiș, că și ex-prințul Alexandru are o partidă tare, dar guvernul declară, că el nu va fi reales, pentru că ar fi o provocare a Rusiei și prințul Alexandru nici n'ar primi acum alegerea. Dacă nu se va isbui în nimic din cauza refuzului Rusiei, atunci de oamdată s'a proiectat un fel de Republică cu o regență în frunte. Ast-fel se crede că Sobrania va ține cam mult.

Sofia, 15 Octobree.

După date oficiale sunt cunoscute 78 rezultate din 85 colegie electorale bulgare și rumeliote. În 8 colegie n'a fost ales nimeni; rezultatul unuia nu se știe. Adunarea națională se poate întruni, după ce au ales doi treimi din colegiele electorale.

Constantinopol, 14 Octobree.

In sferile Porțise consideră de neoportună o alegere a prințului de Sobrania din propria inițiativă și aceasta s'ar privi ca o eroare politică. De acea s'a dat a înțelege regenței bulgare să aștepte rezultatul schimbului respectiv de idei între Puteri, stărund până atunci a mântuie liniștea și ordinea în țară.

Brașov, 15 Octobree.

La începutul congregațiunii de ieri a comitatului avocatul Sorescu, capul naționaliștilor români, a interpelat în privința depărării, din partea sub-prefecturii din Săcele, a steagurilor tricolore române cu ocaziunea primirii acolo a mitropolitului Miron Roman Oratorul susține, că interzicerea acestor colori, pe care le are capitala Budapesta, care au fost colorile țerei în timpul lui Zapolya, Gavril Bethen și Rakoczi, a ofensat adânc tot poporul român și pe mitropolitul și a produs o mâhnire publică. Președintele, comitele suprem Andrei Bethlen, a răspuns într'un discurs primit cu aplauze, că organele respective au procedat în sensul dispozițiilor legale și că au fost formal insultate și provocate de către stegarii Comitei suprem și convins că nu fie-care, cine poartă colorile Statului vecin nutrește și tendințe dacoromane: însă cu privire la atacurile nemoderate ale presei române contra Ungariei trebuie să se menție autoritatea Sta-

tului și relativ la întrebunțarea steagurilor. Apoi adunarea a trecut la ordinea zilei.

Nu e de crezut, că Românii ar fi insultat pe Unguri și autoritatea comunală, ci e mai mult ca sigur, că Ungurii au provocat pe Români la vederea nesuferitului tricolor român. E știut, că Ungurii pretutindeni se poartă cu Românii, ca Rușii cu Bulgarii.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Cracovia, 16 Octobree.

Ziarul *Dziennik Polski* spune, că guvernul rus, după silințe extraordinare, a terminat lucrările pentru înființarea unei tabere întarite la Dubno.

Congregațiunile comerciale din Lodz și Moscva au adresat o petiție Țarului, în care declară, că un război ar fi de preferit actualiei păci înarmate.

Ruscuc, 16 Octobree.

Generalul Kaulbars a primit răspuns la întrebările ce le-a adresat Impăratului, în privința urmării misiunii sale. Generalul va pleca probabil la Sofia Lună și va trece prin Tirnova. Instrucțiunile sale par că nu vor aduce o repede schimbare a situațiunii. Ele ar fi mai mult favorabile unei târâgării a măsurilor de reprimiere.

Sofia, 16 Octobree.

Guvernul bulgar a adresat reprezentanților marilor puteri o Notă verbală prin care le face cunoscut că guvernul, convocând marea Sobranie, singura depozitară a voinței naționale, are să facă să se procedeze la verificarea puterilor, după constituirea ei; și că în urma are de scop s'o pună în legătură cu Sublima-Poartă și cu marile Puteri pentru a fugriji de alegerea noului Suveran.

Viena, 16 Octobree.

O scrisoare publicată de *Correspondența Politică* și datată din Paris zice :

Este sigur că trupele rusești sunt gata, dar e cu puțință că numai cu scopul unei demonstrațiuni contra Bulgariiei. Ocuparea principatului ar fi o violare a integrității Turciei. Ori-ce amic sincer al Rusiei nu trebuie să dorească ocuparea. Diplomația rusească ar putea să rezolve chestiunea fără a trage spada. Ea ar trebui să lucreze în sensul politicii lui Mazarin, iar nu ca Richelieu. Altminterea Cabinetele europene sub presiunea opiniunii publice, ar putea fi silite să facă niște demonstrațiuni displace Rusiei.

Petersburg, 16 Septembrie.

Nowoe Wremea zice : Momentul pentru a ridica chestiunea Egiptului e favorabilă pentru Franța, Rusia nu va pune nici o piedică.

Paris, 16 Septembrie.

D. Sadi Carnot voințe să și dea demisiunea. El a amănat pe Marți această hotărîre.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 6 Octobree.

Unele ziare oficioase socotesc de datorita lor să vorbească de ori-ce bănuiesc că poate supăra pe opozițiune și în așa mod cum cred că poate să i fie neplăcut. Cu o asemenea socotință, nu este de mirare ca ele să nu discute obiectiv diferite chestiuni și să susție teze nerezemate, pentru comuna muritorilor, pe nimic.

Să luăm ca exemplu una din multele teze din această categorie, să luăm teza susținută într'unul din ultimele numere ale unui ziar oticios, că dacă ar cădea de la putere actualul guvern, nu ar avea cine să i ia locul. Această afirmațiune, că singur partidul d-lui I. Brătianu este capabil să conducă Statul român, este făcută cât se poate de serios și argumentată cu lux în primul articol al ziarului guvernamental.

Pentru a înțelege completa absurditate a acestei afirmațiuni, este de ajuns să ne întoarcem cu gândul câșu-va ani în urmă, la timpul

când era la putere guvernul Catargiu. Nu e prea mult de la vremea aceea ca să ne putem uita de cele ce erau pe atunci, mai cu seamă ar fi de mirat ca cei cari dețin astăzi puterea să și-le fi putut uita. Acei cinci ani, cât a condus Statul guvernul conservator, formează pentru susținătorii d-lui I. Brătianu o epocă de lupte prea pasionate, prea afară de or-ce regulă, pentru ca să nu se fi împărit bine în mintea lor, și astăzi, când circumstanțele sunt așa de schimbate, să le poate scăpa un moment din vedere. Contrastul între cele ce făceau atunci când erau în opozițiune și cele ce fac acum când sunt la putere, este prea mare, pentru ca unele să nu reamintescă pe cele-lalte. Și aceluia care vorbește politică în această țară nu i este permis să nu cunoască cele petrecute atunci.

In acea vreme, opozițiunea era formată de o mulțime de grupuri cu vederi foarte deosebite, ceea-ce făcuse să fie numită mozaicul politic. Cei cari susțineau guvernul Catargiu se întrebau întocmai cum se întreabă astăzi ziaristii oticioși: căzând guvernul, cine poate să i ia locul?

De și întrebarea ce și faceau ziaristii conservatori este identică cu aceea pe care și-o fac astăzi ziaristii oticioși, cauzele aducătoare ale acestor întrebări sunt cu totul deosebite. Grupurile cari formați opozițiunea de sub guvernul Catargiu erau multe, mai multe de cât acele cari formează opozițiunea de acum, și ceea ce este principala, între aceste grupuri nu era nici unul destul de puternic pentru ca, la un moment dat, să poată lua singur puterea. Dacă grupul care asculta de d-nii C. A. Rosetti și I. Brătianu era mai numeros, el, după ideile ce profesă, după modul cum lupta contra guvernului de atunci, în ziare și pe alte căi, nu proba de loc că posedă calitățile unui partid de guvernământ.

Cu toate acestea, s'a găsit cine să vie la putere după demisionarea ministerului conservator, nu a rămas țara fără guvern. Din mozaicul politic cum era opozițiunea în acea vreme, a ieșit, după puțin, ministerul care este astăzi la putere, și este curios de observat că acest minister este ieșit tocmai din partidul care nu prezinta nici o garanție că ar fi capabil să ție frânele guvernului.

Nu susținem că luptele politice ast-fel conduse sunt cele mai profitabile țerei; constatăm numai un fapt

De sigur însă că ziaristii oticioși nu se vor apuca să demonstreze că opozițiunea de sub guvernul Catargiu a adus vre-un rău țerei, că, cu căderea acestui guvern, a venit o mare nenorocire peste densa. Și așa fiind ce rost are între-

barea ce și pun, că ce o să se întâmple după căderea de la putere a d-lui Brătianu?

Dacă atunci, când grupurile ce formați opozițiunea erau numeroase, când vederile acestora erau cu totul deosebite, când acele dintre grupuri cari erau mai însemnate ca număr nu probaseră de cât calități negative (acesta e termenul ce se întrebunțează), s'a putut resturna guvernul conservator și s'a găsit cine să i ia locul; dar astăzi, cu o opozițiune formată de grupuri mai puține la număr, cu deosebiri de vederi mai mici, când între aceste grupuri sunt și de acelea cari au deținut puterea și încă au deținut-o cu onoare, într'o ast-fel de situațiune, independent de alte considerațiuni, cum să așteptăm noi cu atâta îngrijire ziua în care va cădea de la putere d. Brătianu? Spunem drept, aceasta nu o putem face.

Ba mai mult, nu putem admite nici chiar că ast-fel de lucru se mai pot discuta astăzi și nu vedem în articolul ziarului oticios decât dorința d'a fi neplăcut opozițiunii. Atât însă e prea puțin.

Se poate discuta multe în privința opozițiunii de către partidul guvernamental, se poate face multe și variate prevederi și profeții dar a se discuta de imposibilitatea pentru eternitate de a cădea de la putere ministerul Brătianu, pe motivul că nu are cine să i ia locul, aceasta nu se poate discuta.

CRONICA ZILEI

M. S. Regele a bine voit, a acorda executorul în virtutea căruia d. Hamilton Browne este autorizat a exercita funcțiunile de vice-consul al M. S. Britanice la București.

Se crede că la 15 Noembrie viitor se vor inaugura liniile ferate Bărlad — Vaslui și București — Fetești — Dunăre.

Sesiunea Curții cu jurați din Ilfov s'a închis, ne mai fiind nici un proces pendinte.

O depeșă primită alaltăieri din Paris ne spune că prințul Grigore Basarab Brâncoveanu, a murit din pricina unei pneumonii. Prințul era fiul răposatului Domn George Dumitru Bibescu și al prințeii Zoe Brâncoveanu. Se născuse la 12 Decembre 1827. La 1874 se căsătorise cu princesa Rahela, fiica lui Musurus-pașa, ambasadorul Sublimei Porți la Londra.

Corpul său va fi adus, se zice, în România, pentru ca să se înmorminteze la Brâncoveni, în Romania.

D. P. Sfetcu a fost numit procuror la parchetul Ilfov.

În Brăila a apărut un nou ziar național liberal, cu numele *Dunărea*.

Solemnitatea sfințirii monastirei Curtea-de Argeș s'a amănat pentru ziua de Duminecă, 12 Octobree.

Curtea de Apel din București a achitat pe avocatii Gr. Păucescu, Săndulescu Neoveanu și Lepădătescu, cari fusese condamnați de tribunal la amendă de 200 lei

pentru că nu lăseseră p'un sergent de oraș să rupă afișele opoziției.

Jurații au achitat pe d-nul N. Naciu care într'o intrunire a societății Albenezilor trăsesse cu pistolul în d-nul Eftimie Constantin și Tănase Hariton.

D. George Bengescu, secretar I. la legațiunea României din Paris, cavalier al ordinului *Steaua României*, a fost înaintat la gradul de ofițer al aceluși ordin.

La direcțiunea lucrărilor de fortificație sunt vacante 3 posturi de desinatori.

Alaltăieri, Sămbătă, a fost un foc la chiriștia d-lui Anton de dindosul imprimăriei Statului. Nu se știe încă la ce cifră se urecă paguba.

Citim în *Liberul* :

Un fapt monstruos : In ziua de 1 Octobree, femeia Profira Gavril din disp. I-a din Iași, strada Morilor, a născut doi copii gemeni, o fată și un băiat; fata după o oră a și încetat din viață, iar băiatul după patru ore, tocmai când se oficia botezul. Joi, 3 Octobree înainte de înmormentarea lor s'a observat că băiatului îi lipsea degetul cel mic și al doilea de la mâna dreaptă, iar fetei degetul cel mic de la mâna dreaptă, și cel arătător de la mâna stângă. Faptul că curgea sânge de la degetele copiilor dovedește că ele au fost tăiate cu un instrument tăietor. Ceia ce nu se știe este dacă ele au fost tăiate pe când copii erau în viață sau după ce au murit. Autorul acestui monstruos fapt, și care trebuie să fie un om lipsit de ori ce simțiment uman, nu se cunoaște încă. Se crede însă că el trebuie să fie un superstițios, de oare-ce în popor există credința că degetele gemenilor sunt bune pentru descântăce și pentru tot felul de fermece.

In Ploesti, un tiner voin să treacă din strada Basarab, în strada Francesă, i-a eșit înainte, într'o seară din săptămâna trecută, lângă școala Luca-Moise un individ înarmat cu un cuiș, care oprindu i-a cerut bani. Tinereul a putut să scape din mâinile tilharului numai smulgându-se și fugind; iar la strigătele sale către gardiștii de noaptea, nu s'a văzut de nicieri să sară cine-va în ajutor. *Democratul*, foaie, din localitate spune că la întrebarea făcută de poliție ajutorului de comandir al gardiștilor, acesta ar fi spus că cunoaște pe acel individ ca fiind ciomăgaș și că i-a dat drumul, dar il va aduce a doua zi. Cu toate acestea au trecut mai multe zile fără să li lișă mai aducă.

Bancherul N. E. Eisen, care dispăruse zilele trecute din Iași, a fost prins de po-din Cracovia.

Citim în *Independentul* din Focșani de la 5 curent :

"Un măreț și semnificativ fapt s'a săvârșit în orașul Focșani la 19 Septembrie expirat, și care am dori să fie imitat de toată țara.

"Toate grupurile de opozițiune din jud. Putna s'au unit între ele formând pe viitor un singur partid de opozițiune, având de scop de a lupta cu puteri-unite la răsturnarea regimului ce ne guvernează.—Ziarul *Independentul* este organul de publicitate al acestui partid.

A intrat vrajba în liberalii de la putere. In articolul de fond al *Telegrafului* de la 4 Octobree citim, între altele, această frasă :

Am rămas pururea fideli drapelului sub care ne-am umbrat și cu intristare am privit și privim pe oamenii fără domiciliu politic, pe renegații, de ori-ce partid politic să fie ei.

Și ceva mai la vale :

Toată lumea știe că în fruntea conservatorilor

erau atunci (e vorba de acum zece ani) oameni ca d. D. Ghica, Epureanu, Crețulescu, Costaforu, Tell, V. Boerescu și alții.

Ar fi bine, credem, ca oficiul nostru confrate să deslușească cititorilor săi motivele ce l-au împins să facă pe d. D. Ghica (prezidentul Senatului, una din căpeteniile grupului guvernamental) om fără domiciliu politic și renegat.

DECRETE

D. Ioan Marțian, repetitor de cursuri la școala de poduri și șosele din București, se numește la cea școală, pe ziua de 1 Octombrie 1886, în postul de bibliotecar și conservator de colecțiuni.

D. Neamtu Nicolae, obținând indigenatul, se numește definitiv, la direcțiunea generală a căilor ferate ale Statului, în postul de șef de secțiune la serviciul exterior de întreținere, post ce a ocupat până acum provisoriu.

D-nii Hagii Stoica fiu și G. Boambă se confirmă membri comerciali și N. Ciurcu, supleant comercial pe lângă tribunalul Ilfov, secțiunea comercială.

D-nii Florea Stăncescu și Dimitrie B. Mihail se confirmă membri comerciali și N. Dimboveanu, supleant comercial pe lângă tribunalul Dolj, secțiunea comercială.

La scrisoarea ce adresează d-na Elena Dâmbeanu d-lui G. Buzoianu, primim din partea acestuia următorul răspuns.

Domnule redactor,

Deși tardivă, scrisoarea d-nei Dâmbeanu datorez un răspuns imediat, și după cum în acele câte-va rânduri se ating mai multe chestii de o dată, voi răspunde pe rând la fie-care din ele.

D-na Dâmbeanu recunoaște acum că cartea d-sale nu e perfectă, și că, după cum fac și alți autori, superiorii noă amândorura, se va grăbi a o rectifica la o a doua ediție. Aceasta e de ajuns ca eu să fiu mulțumit, căci în definitiv e foarte greu, în ziua de astăzi — mai mult poate ca în tot-d-auna, — ca cine-va să recunoască că nu este infailibil.

Tot mai bine târziu de cât nici o dată. Că din momentul ce a primit, raportul juriului și până astăzi d-na Dâmbeanu a fost sigură că cartea d-sale era în adevăr singura carte didactică, nu mai încapă îndoială; căci cum s'ar crede alt-fel când d-sa publică prin ziare la rubrica anunțurilor că "juriul a recomandat-o ministerului ca singura carte didactică, atât pentru conținutul său, cât și pentru reușita cartelor sale geografice"; — mai mult: Când d-sa trimite copia după acel raport al juriului, sub formă de circulară în toată țara?

Dar observ că alunecăm pe o pantă dificilă. Printre rânduri se citește că discuțiunea începută, (abia) cu d-nu Anghel Demetrescu, atât de frumos, degenerază într-o — să mi se permită expresiunea — earță de interes; prin urmare mă opresc. Nu voesc să fiu bănuit măcar că această discuțiune are de scop ridicarea patrimoniului meu, nimicind pe acela al altuia. Voi proba în cerând tocmă contrariul, și voi proba așa de bine în cât sper că nu va mai rămâne nimic sub îndoială.

Cât despre credința că d-nu Anghel Demetrescu, luând apărarea d-sale, ar fi răspuns din punct în punct, tuturor acuzărilor mele, aceasta este încă o iluzie. Că

va răspunde, se poate; ceea-ce a eșit la lumină până acum nu se poate considera de cât ca un pseudo-răspuns.

Al treilea punct atinge singura chestiune ce aș fi voit să las la o parte până ce discuțiunea dintre mine și onor. d-sale a-părător va lua un sfârșit. Până atunci d-na Dâmbeanu n'ar face rău să citească în original raportul juriului care a examinat cartea mea, sau dacă aceasta i-ar lua prea mult timp, sunt gata a i trimite eu însuși copie legalizată.

Regulă generală: Când cine-va se grăbește a afirma un fapt, fără să fie pe deplin în cunoștință de cauză, este expus a comite în adevăr greșeli capitale.

G. T. Buzoianu.

DIN AFARA

Situația în Bulgaria

Rușii par a fi hotărâți să ție pe biata Bulgaria într-o ferebere și agitație continuă. În ast-fel de împrejurări e lesne de înțeles, că țara trebuie să sufere sub toate raporturile.

Se știe, că agentul rus, d. Necludoff, din ordinul generalului Kaulbars, a adresat, în timpul din urmă, trei note guvernului bulgar, de și însuși întrerupsese raporturile diplomatice cu guvernul din Sofia. Spre a înțelege limbajul corect și energetic al guvernului bulgar, e bine să ne reamintim textul notelor lui Necludoff. Într-una se zice: „Din ordinul generalului Kaulbars, redeschid schimbul comunicărilor înscris între agenția rusească și ministerul bulgar, spre a comunica acestuia blamul aspru al generalului pentru coprinul și forma circulației bulgare asupra amestecului supușilor străini în alegeri.” La aceasta se referă declarațiunea bulgară, că guvernul poate accepta un blam numai de la reprezentățiunea națională.

Adoua notă rusească a declarat alegerile de ilegale și nevalabile. Guvernul bulgar probează tocmai contrariul, rezervând numai Sobraniei dreptul să hotărască asupra validității alegerilor. A treia notă a lui Necludoff, relativă la scenele de stradă din Sofia în ziua alegerilor, este de asemenea respinsă de guvernul bulgar, care arată, că turburătorii au fost cei 150 Muntenegreni, care au aflat refugiu în consulatul rusec.

E interesat și caracteristic răspunsul ministrului de externe bulgar la Nota a doua rusească. Ministrul zice:

„În nota d-voastră de la 28 Septembrie ați aflat de cuviință să declarați, că alegerile făcute în acea zi vor fi considerate de guvernul imperial de ilegale, adică de contrarie legilor principatului.

Deoarece Nota nu se referă la nici un text de lege pentru întemeierea ilegalității, veți bine-voi a permite să arătăm temeiurile, ce determină în ochii guvernului bulgar caracterul legal al acestor alegeri. Știți că tractatul din Berlin a pus temelia pentru existența politică a principatului și a stipulat, ca să se convoace o adunare de notabili la Tirnova spre a elabora o Constituție, care să servească de bază a dreptului public interior al țării. Această Constituțiune, ce s'a elaborat în realitate sub auspiciile comisariatului imperial rus și a fost aprobată

de reprezentanții Puterilor, constituie piatra fundamentală a întregii legislațiuni bulgare. Și apoi guvernul imperial, departe de a fi contestat vre-odată legalitatea acestui act, a pus să se manifeste mai mult decât odată și în mod oficial, prin agenții săi din Bulgaria, dorința pentru mântuirea Constituțiunii. Art. 43 al Constituțiunii stipulează, ca principatul Bulgariei să se guverneze strict după legile, ce s'au creat și promulgat conform Constituțiunii. Prin urmare, spre a determina legalitatea sa nelegalitatea alegerilor făcute este de trebuință să luăm în vedere dispozițiunile speciale ale legii în privința aceasta. Conform art. 25 al legii electorale alegerile se verifică de Adunarea națională și aceasta singură este unica judecătoare a regularității și validității lor. Deși guvernul bulgar nu e în drept să preiudece chestiunea, ce este de competența exclusivă a Adunării naționale, totuși el crede, că îi privește acțiunea, că s'a ținut în limitele atribuțiilor puterii sale, convocând colegiile electorale pentru 16 Septembrie trecut. Căci și cu privire la această procedură d'nsul s'a supus legii în vigoare și dorinței exprimate în ultima sesiune extra-ordinară de către reprezentanții poporului.

Vă rog să bine-voiți a supune considerațiunile de mai sus guvernului d. v. care, cum imi place a spera, va bine-voi să aprecieze motivele ce fac pe guvernul bulgar să considere de legale alegerile în chestiune.

Despre untul artificial, prepararea lui, opinia sanitară și mijlocul d'a-l deosebi de cel natural.

Cea d'întîi impulsione pentru fabricarea untului artificial porni din Franța, unde deja de la anul 1870 fu însărcinat de guvern himistul Mege-Mouries cu cercetarea și prepararea acestui produs. În Raportul său gener. sur les trav. du cons. d'Hyg-publique 1872—77—8 se vede foarte bine modul cum a ajuns Mege-Mouries la acest rezultat. De mai mulți ani era însărcinat de guvern cu studiul mai multor chestii de o mare importanță pentru economia națională, precum că fabricarea normală a pâinei, și cu experimentarea pe cât ar fi posibil d'a prepara pentru marină și clasa muncitoare un unt, care să fie mai eficient și de o durată mai mare ca cel natural și să n'abă proprietatea pe care o are untul comun d'a râncezi (oxyda). Diferitele încercări făcute de Mege-Mouries pe ferina imperială lângă Vincennes dădură următorul rezultat: El observă că dacă sustrăgea vacilor nutrețul, scădea din ponderea corpului, și produceau lapte mai puțin, însă laptele conținea unt care în împrejurările de față nu putea fi atribuit decât grăsimii animale. Sustrăgând grăsimii resorbită și condusă în curentul circulator, stearina prin activitatea respiratorie, oleo-margarina din ea a trecut în uger, unde sub influința pepsinei locale se transformă în oleo-margarină butyrică, adică unt. Pe basu acestor observațiuni s'a încercat d'a imita acest proces natural și luă pentru experiență mai întâi grăsime de vacă și după aceea de boi. El a obținut o grăsime, care se topea aproape la aceiași tem-

peratură ca și untul, posedă un gust dulce, plăcut, nu posedă însă calitățile untului de lapte precum mirosul cel fin și aromatic al untului proaspăt, posedă însă proprietatea că putea fi conservat mai mult timp fără să se altereze.

Boudet, însărcinatul guvernului cu examinarea procedelor practicate de Mege-Mouries relatează următoarele: Pentru a putea prepara untul artificial s'ia grăsimi de o calitate bună din ziua când s'a tăiat boul, se divide în micile părțile de o mânășină, se pune apoi într-un vas de tinichea încălzit cu vaporii, pentru 100 kgr. grăsime 300 kgr. apă, 1 kgr. carbonat de potasă și 2 stomahuri de oae sau de porc. Temperatura acestui amestec se urcă până la 45° C. După 2 ore, sub influința pepsinei din stomahuri se solv membranele în grăsimi care le înconjoară, apoi se topește și ea și înoată d'asupra. După aceea se scurge într-alt vas de tinichea, care posedă o temperatură mai mare decât 45° C, în care se mai adaogă 2 pct. sare culinară pentru a favoriza limpezirea grăsimii.

După 2 ore grăsimi fiind limpede, ia o culoare galbenă și un miros de unt proaspăt bătut, se lasă într-un vas de fer, spoit pentru ca să cristalizeze și se pune într-un loc care să aibă o temperatură de 22—25° C. În ziua următoare grăsimi deja solidă a luat o formă granulată caracteristică și apoi se stoarce în presa hidroalică. Prin întrebuițarea unei presiuni mai mică la o temperatură de 25° C grăsimi se împarte în 2 părți aproape egale și adică în stearină (40—50 pct) și oleo-margarina liquidă (50—60 pct.), stearina solidă rămasă în sac se întrebuițează mai departe pentru fabricarea lumânărilor. Oleo-margarina presată între cilindri capătă o consistență uniformă, se topește la o temperatură mai mică și se spală, formând ast-fel grăsimi de bucătărie (graisse de ménage) sau (graisse de conserves) și se vinde în Paris sub numele de Margarina.

Mege, pentru prepararea untului artificial cu ajutorul oleo-margarinei, umple o mașină de unt cu 30 kgr. din acea masă, 21 litr. lapte de vacă, cari corespund abia cu 1 kgr. de unt și 25 kgr. apă. Apa conține în soluțiune 100 kgr. chiag de vacă și ca culoare adaogă o mică cantitate orlean. Mașina se pune în mișcare, după un timp de 1/4 de oră apa și grăsimi au format o emulsione sub influința chiagului peptonat și apare întocmai ca la lapte mai la suprafață un strat mai dens, care prin mișcarea continuă a mașinei într-un timp mai scurt sau mai lung după împrejurări se transformă într-o masă butyrică. După aceea introduce o cantitate oareși-care de apă rece pentru separarea untului de zer, care e identic cu cel din lapte, se pune masa într-un aparat, care constă dintr-o mașină de frământat și 2 cilindri de măcinat așezăți sub un curent de apă. Untul ast-fel preparat are o consistență fină și uniformă. După Boudet untul artificial după spălarea mai reține încă 12,56 pct., iar untul din lapte de Isigny (renunita firmă franceză) 11,94 pct. și cel de Calvados asemenea a avut numai un semi-suces, a deșteptat atenția și a fost cel d'întîi semn spre renașterea teatrului.

Atât această piesă a poeziei noastre naționale, cât și cele două următoare, vor avea, credem, îniriune în începătoarea noastră literatură: vor fixa, poate, versul dramatic și vor contribui la așezarea limbii, așa de turburată de către profesorimea pedantă. Vorbirea noastră, să nu supere umbra lui Bolintineanu, care zicea că:

Sună ca suspinul vântului ușor.

Are calități de energie, e însă cam aspră, ca ori-ce lucru necultivat; prea numeroase sunete șuerătoare sau tari precum: c, ș, f, mai cu seamă silabele: sce, sci, etc. sunt de multe-ori supărătoare urechei.

Idealul însă unei limbi este de a ajunge la cea mai mare dulceață, fără a perde nimic din vigoare; exemplu, limba latină.

Această țintă urmează s'o abă în vedere și autorii noștri, cari vor să contribuie la întocmirea unei limbi inaderiv literare. Este dar de mirare cum unii scriitori sau ziaristi își dau osteneala, nu știu pentru care nevoie, a mai înăspri unele sunete deja cam

Isigny la 22,2° și cel de Calvados la 22°, grăsimi de boi la 32—33°. Untul de Mege conținea rămășițe caseose insolubile în Ether. După raporturile unor autori francezi oleo-margarina trece de un unt foarte bun pentru bucătărie, leagă untul artificial, deși nu posedă gustul cel fin și aromatic al untului normal, de alte scopuri. În resumat Boudet era de părere că Mege a descoperit două produse noui în industrie de o mare valoare și a căror consumare din punct de vedere igienic nu inspiră nici o grije. El se pronunță pentru libera consumare a acestui produs, însă cu o singură condiție ca publicul să fie pus în cunoștință despre veritatea preparatului.

Preparațiunea untului artificial trecu și în Austria unde se practică într-un mod energetic de Sarg în Ziesing lângă Viena. Cu ajutorul unor ingineri francezi reuși să construiască după mai multe încercări o fabrică în anul 1874 cu aprobarea magistratului din Viena. În anul 1877 fabrica făcu atât progres, în cât înlocuia zilnic produsul de la 30,000 de vaci, care dedeau o cantitate mediocră de lapte. Natura și modul fabricațiunii se execută principalmente după prescripțiunea lui Mege-Mouries (vergl. Gohren Kunstbutter fabrication, und Fühlings, neue Lanwirtsch Zeitung 1877.) Ca material brut se întrebuițea grăsimi proaspătă de vacă, mai ales grăsimi de pe rinichi sau cea cunoscută în Viena Lungenfett.

Despre conformațiunea dispozițiilor existente în alte țări mai cu seamă în America, Henry A. Mott (Industr. Bl. 1877) ne dă următoarele informațiuni: Procedul indicat nu diferă de cât cu o mică excepțiune de acela a lui Mege și aceasta prin faptul îmbunătățirilor aduse care au fost și patentate (Berlin G. es. 1878.) În Germania s'a patentat un aparat a lui Iaroslanski pentru topirea oleomargarinei și a Bute-rinei din seul de pe rinichi (D. P. Nr. 1591). Principalul la el este că la topirea seului nu trebuie să treacă peste temperatura de 40°. Ca culoare a untului artificial se întrebuițează annato sau arrato, care compun culoarea orlean, curcuma, crocus, s'affor, sucul de morcov (karotină) flores caldulae, etc. În unele casuri se colorează și cu chromat de plumb și cu surrogat de sofran (Dinitro crisolin de potasă) cel din urmă este admis de autoritatea sanitară din Berlin. Pentru a putea da untului artificial mirosul untului normal i se adaogă preparate de cumarină, precum și Ireos Caryophili și sardele.

Fabricațiunea untului artificial s'a dezvoltat pe o seară foarte întinsă în timpul din urmă. Despre întinderea acestei ramure de industrie în imperiul german lipsesc datele mai positive. La biuroul societății pentru fabricațiunea conservelor alimentare se ved 45 fabrici cu 415 lucrători, cari se ocup special cu fabricarea untului artefact, din acele cad 31 pe regatul Prusia, 2 pe Württemberg, 1 pe Hesen și 2 pe Alsacia și Lotharingia; afară de aceia mai sunt încă 7 fabrici, care fabrică untul artificial pe lângă alte conserve. După raportul ministrului de industrie și comerț (în 1881—2—83 existau fabrici de unt artificial în Comitatul Düsseldorf 12, în Comitatul Landdrostei Osnabrük 7, în Comitatul Köln 6, în

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 6 Octombrie —

Convorbiri asupra Teatrului

(Urmare)

Șcenele țărănești, în genere, reușesc mai bine în povești și idile, decât pe teatru. Viața de la țară e prea mărginită de toate părțile, ambițiile prea mici, activitățile împedicate de obstacole prea neînsemnate, pentru ca să ne miște puternic; și numai un talent cu deosebire dibaci ar putea scoate dintr'un material așa de redus o lucrare de mare valoare. De aceea piesele noastre, în genere, reducându-se, ca ultimă analiză, la un port țărănesc și la o horă sau bătăe, cu timpul n'au mai interesat pe nimeni și golul s'a făcut împrejurul teatrului român.

Un alt tărâm care s'a încercat, nu tot-d'auna cu norocire, a fost și tărâmul istoric. Au defilat pe scenă mai toți Vozi și voezii din cronici: Radu de la Afumaș, Lă-

pușeanu, Vornicul Moșoc, Hatmanul Drăgan etc.; care o mai fi rămas uitat, să nu piardă speranța.

Genul istoric înfățișează deasemenea după cum se cunoaște, un avantaj și un neajuns. Suntem natural dispuși să ne interesăm de epizodurile istorice; atenția noastră e de la început captivată; de altă parte însă personajele istorice nu se pot mișca decât într'un cerc fixat mai dinainte. Trebuie observată cea faimoasă culoare locală: persoanele urmează să se miște în decorul, în sentimentele, în obiceiurile timpului. Greu lucru pentru ori-ce scriitor, dar mai cu seamă pentru scriitorii noștri. Istoria patriei nu e încă făcută; sunt o mulțime de lacune; ne lipsește, până acum, ori-ce idee sigură de arhitectură și traiul zilnic al veacurilor trecute; prin urmare trebuie un îndoit talent pentru a înlocui cu pătrunderea, ceea ce nu-ți dă documentul. Într'altfel, dacă nu ne aducil iluzia timpului, ne înșelăm speranța, ne indispui de la început contra operei dumatite, și va urma să abă cu prisosință toate cele-lalte calități, ce se cer de la o bună piesă, pentru-ca să nu o privim cu ochi răi.

Să ne înțelegem însă: a reinfățișa trecutul întocmai, ar fi a pretinde quadratura cercului; un lucru care nu mai există decât în capul fie-căruia, e supus la diferite aprecieri. Tot ce se poate dar cere, este o ilu-

zie care să corespundă ideii celor mai mulți, și înlăturarea anacronismelor strigătoare: să nu îmbraci, spre exemplu, pe August în costum de marchiz și să nu dai cu tunul în vremea lui Agamemnon; într'altfel viață și poezie înainte de toate.

Deși Victor Hugo are pretenție la o minuțioasă exactitate istorică, e însă prea probabil că faimosul rege Carol V nu a fost cum ni-l arată în drama Hernani. Dar situațiile sunt așa de mișcătoare, versul așa de sonor, și când în scena finală, după ce se stinge balul și fericirea culminează, auzim resunând cornul bătrânului Gomez ca vocea neiertătorului destin, un fior ne cuprinde; situația e nouă, patetică, și nu mai cerem nimic, nici culoare locală, nici logică riguroasă; viață și poezie înainte de toate.

Deci, fiind-că adevărul istoric într'o dramă e relativ, și nu s'a putut nicăeri exprima cu absolută rigoare, nu se putea spera ca modestul nostru teatru să poată face mai bine; prin urmare, dacă dramele din trecut nu au galvanizat scena română, se vede că le lipsea nu numai această însușire, dar și cele-lalte care se cer neapărat de la o bună piesă.

Mă opresc însă la drama domnului Alexandri, Despot-Vodă. Negreșit, acel ciudat personaj al cronicei moldave nu a fost cum l-arată autorul; negreșit planul și alcătui-

rea lucrării sunt în multe părți greșite; dar întâlnim atâtea versuri frumoase, atâtea imagini bogate și simțiri alese; pe lângă acestea, e înțaița încercare serioasă și conștiințioasă ce s'a făcut la noi, încât deși a avut numai un semi-suces, a deșteptat atenția și a fost cel d'întîi semn spre renașterea teatrului.

Atât această piesă a poeziei noastre naționale, cât și cele două următoare, vor avea, credem, îniriune în începătoarea noastră literatură: vor fixa, poate, versul dramatic și vor contribui la așezarea limbii, așa de turburată de către profesorimea pedantă.

Vorbirea noastră, să nu supere umbra lui Bolintineanu, care zicea că:

Sună ca suspinul vântului ușor.

Are calități de energie, e însă cam aspră, ca ori-ce lucru necultivat; prea numeroase sunete șuerătoare sau tari precum: c, ș, f, mai cu seamă silabele: sce, sci, etc. sunt de multe-ori supărătoare urechei.

Idealul însă unei limbi este de a ajunge la cea mai mare dulceață, fără a perde nimic din vigoare; exemplu, limba latină.

Această țintă urmează s'o abă în vedere și autorii noștri, cari vor să contribuie la întocmirea unei limbi inaderiv literare. Este dar de mirare cum unii scriitori sau ziaristi își dau osteneala, nu știu pentru care nevoie, a mai înăspri unele sunete deja cam

Hanovera 3, in Comitatele Aacheu si Arnsberg, cate 2 in Ottensen, Epe, Frankfurt, Breslau, Berlin, Stettin cate 1. Productia anuala a Comitatului Dusseldorf cu 12 fabrici se ridică la 45,000 (cântare) de măji în valoare de 2,700,700 de mărci. Fabrica din Berlin produce 5,000 (cântare) de măji. Cât privește fabricile din lăuntru se vede că nu puteau satisface trebuințele căci se importă foarte adese ori și de prin alte fabrici afară de Germania. În Germania anual se fabrică aproximativ 300,000 (cântare) de măji în valoare generală de 18 milioane mărci. Pe lângă notațiunea de unt artificial mai poartă și alt nume în comerț Margarinbutter, Smalzbutter, Kochbutter, Fassbutter, Sparbutter, holländische butter, Wiener Butter, Butterine etc. Untul american din Canada, garantat sub numele de unt natural se pare a fi un produs ce diferă de untul de margarină.

Vânzarea untului artefact se execută în prăvălii speciale și nu în piață. În Düsseldorf precum și în orașul Iselohn l'au exclus expres din piață. În Dortmund și Hagen, s'a hotărât ca acela care vorește să vândă unt artefact să impregneze pe lăzi și butoaie și să poarte firma de unt artefact. Foarte numeroase sunt fabricile în Olanda (70 etablissement), în Paris se fabrică zilnic 20—30 tone. Die comerciala manufacturing company, în New-York, fabrică pe săptămână 200,000 de funți de unt artefact. Importul general de unt inclusiv untul artefact în Germania se urcă în 1882, 1883 și 1884: 133,432 de măji (cântare) față cu un export continuu crescător de 378,312 de măji (cântare) în același timp. Partea preponderentă pentru import cade pe Austro-Ungaria: 85,528 de măji (sau cântare).

Față cu întinderea extraordinară a untului artefact, parte sub numele său adeverat, parte sub complectă necunoștință de origina lui, se pune întrebarea cum trebuie considerat din punctul de vedere sanitar Răspunsul poate fi general că untul artificial nu este stricțios sănătații, dacă este preparat din material curat și bun. Trebuie presupus că fabricantul conștiinții în considerare a' l' prepara pentru o durată mai mare, se servește de grăsime proaspătă. Sub aceste supozițiuni liniștite s'au arătat opinia favorabilă untului artefact chimic distins ca Wöhler, Hlasivetz, Bousvingault, Trost, Boudet, ș. a.) Preparatul se bucură asemenea de opinie favorabilă și din partea direcției sanitare. Cu toate acestea nu rămâne îndoiială, că la fabricațiunea untului artefact se poate întrebuița și o grăsime animală, care în urma schimbărilor ce a încercat prin boalele animalelor poate fi vătămătoare. Experiența preparării untului artefact, care se face din grăsime ordinară a temperaturii adesea ori fără cunoștință de origine, nu oferă nici o garanție că microbii patogeni incluși în grăsime sunt distruși. În oare-care boale contagioase toxice pentru animale, grăsimea conform experiențelor deja făcute suferă schimbări care periclitează în gradul cel mai mare sănătatea în cas de usagiū. Ast-fel sunt boalele desplină și altele periculoase, căpierea oilor, epidemia lor, pyemie; ichoracemie, intoxicațiunii de tot felul, mai cu seamă a porcilor cu rămășițe de bucătărie (ptomaine) turbare, gălbănire, la aprindere de mațe și de alte multe boale.

Aparatul se compune dintr'o mescioară de nuc garnisită cu o placă de zinc, asupra căreia se întinde, prin ajutorul unui cadru, o coală de hârtie subțire îmbibată cu o preparațiune de ciară. Să se scrie pe această hârtie cu un condei particular, care consistă dintr'o roată foarte mică, compusă din aliagiū de iridium și de paladium, cu marginile ascuțite. Această roată se învertește foarte repede la extremitatea unui stilet de oțel, care se ține între degete și cu care se scrie ca de ordinar.

Pe măsură ce face literile roata se învertește, lăsând în hârtie o serie de găuri mici ast-fel de apropiate în cât trăsura literilor pare continuă.

Odată făcută aceasta, se pune între hârtia cerată și meșcioară o coală de hârtie cleită nesatinată; pe hârtia cerată se dă cu valul având cerneală tipografică ce se usucă foarte iute. Cerneala străbate punctele făcute cu roțița și cu modul acesta ai o corectură pe coală albă pusă sub hârtia cerată.

Se poate trage ast-fel de la 1000 până la 1500 exemplare, adică de la 250—300 pe oră. Procedul este foarte răspândit în America unde a primit numele de Cyclostil.

În ziua de 21 Septembrie, copila Maria, fiica locitorului Gavrilă Șerban din comuna Spineni, județul Tutova, în lipsa pă-

rinților săi de acasă, adormind pe un pat lângă gura sobei, s'au aprins hainele de pe ea, și, de și prin concursul locuitorului Gheorghe A. Lupu, din acea comună, s'a stins focul, dar ea a încetat din viață a doua zi din cauza arsurilor grave ce a suferit.

Ralu rămân trei copii, un băiat și două fete. Inmormântarea se va face în România.

3.—Uni . . . Degetul cel mare și primele două degete unite la vârf.

4.—Unghuan . . . Arătătorul și medianul călărind unul peste altul.

5.—Umiet . . . Degetul cel mare pus între arătător și median.

6.—Ile . . . Degetul cel mare zgâriind unghia arătătorului.

7.—Nabișand . . . Mâna deschisă.

8.—Usiet . . . Mâna deschisă pusă vertical și de sus în jos.

9.—Naudo . . . Degetul cel mare și arătătorul puse vârf la vârf așa ca să formeze un rond.

10.—Tomon . . . Arătătorul trecut pe unghia degetului cel mare.

11.—Tomoni-obuo . . . Același semn ca pentru 10, însoțit de semnul corespondent lui 1.

20.—Tikitum . . . Mâna deschisă și închisă repede.

21.—Tikitum-o-nabo . . . Același semn ca pentru 20, însoțit de semnul corespondent lui 1.

30.—Otman . . . Arătătorul întins, agitat printr'o mișcare circulară din labă.

40.—Artum . . . Mâna deschisă și verticală ca pentru 8, dar animată de o mișcare circulară.

50.—Unum . . . Degetul cel mare între arătător și medianul și toată mâna animată de o mișcare circulară.

60.—Tomoni-Ile . . . Unghia degetului cel mare frecând unghia medianului.

70.—Tomoni-nabișana . . . Semn îndoiș.

80.—Tomoni-usiet . . . Același semn ca pentru 8, dar precedat de numele verbal.

90.—Tomoni-naudo . . . Același semn ca pentru 9, dar precedat de numele verbal.

100.—Ipe . . . Mâna închisă și deschisă o dată sau de două ori.

Sistemul acesta de numerație este poate din punctul de vedere antropologic, cel mai interesant din câte s'au înregistrat. Poate fi considerat ca un alfabet preistoric al surdo-muților, și o rămășiță venerabilă a timpului când omul nu ajunsese încă la limbajul articulat. Dar ceea ce este și mai curios, este că se găsește sistemul zecimal inaugurat în numerația aceasta rudimentară.

VARIIETATI

Noua presă de imprimat. — S'a inventat un nou gen de presă de copiat imprimând cu negru scrierile, desaturile, planurile, notele de musică într' un mare număr de exemplare.

Prințul Grigore Basarab Brâncoveanu a murit Vineri la Paris. Prințul era cel mai mare dintre cei patru fii ai răposatului Domnitor Bibescu; el ridicase numele de Basaraba-Brâncoveanu care era să se stingă în persoana mumei sale, Domnița Zoe Brâncoveanu care trăește și azi.

Răposatul, care trăia mai mult în Franța, era o personalitate parisiană foarte în vedere. Principesa, socia lui născută Musurus-Pașa, este o artistă de mare valoare; legată cu pricipalele notabilități artistice și literare făcuse din salonul ei un cerc foarte căutat.

La proclamațiunea regatului Prințul Brancovan fusese însărcinat să notifice ca ambasador acest act la Curțile din Nord. Din căsătoria lui cu Principesa

Serviciul telegrafic al „României Libere“

Berlin, 16 Octombrie. Ziarul Post află, că ministrul de război a comandat, la stabilimentele din München, Augsburg și Nürnberg, o furnitură de 2000 vagoane, ce trebuie să se efectueze în patru săptămâni.

Roma, 16 Octombrie. Asociațiunea evangelică protestează, într'o scrisoare către ministrul de justiție, contra intrigelor jesuitilor și îndeamnă pe ministrul să aplice strict legea asupra congregațiilor religioase.

Soția, 14 Octombrie. Consulatul rus a invitat pe toți Muntenegrenii, cari lucrează la linia drumului de fier, și pe toți Macedonenii fără ocupație, să vie și să se pue la dispoziția sa. Până acum aici domnește liniște.

Cracovia, 16 Octombrie. O relație din Rusciuk, primită de ziarul Czas, conține o expunere a evenimentelor de acolo în timpul prezenței generalului Kaulbars. Acesta a fost foarte indignat, pentru că la sosirea sa nu era public pe mal.

Ieri, societatea Lumina, pentru cultura Românilor din peninsula balcanică, a ținut o adunare generală extraordinară, în palatul Universității. S'au luat hotărârți cari, de sigur, dacă vor fi puse în practică, nu puțin vor contribui la progresarea societății.

Intre altele s'a votat cu mare majoritate, modificarea art. 43 din statute, care opea fuzionarea „Luminet“ cu o altă societate, în sensul că ea poate fuziona cu ori-ce altă societate care urîndrește același scop ca și dânsa, ținându-se cu aceasta la fuzionarea „Luminet“ cu vechia societate Macedo-română de cultură.

Unul din membrii comitetului, care se opunea la această fuziune, declarând-o imposibilă din cauza dispozițiilor precise ale statutelor vechii societăți, la noua alegere comitetului a n'a mai fost reales. Cu altă ocaziune detalii.

Banca Franței a adresat o circulară firmelor, cu cari are afaceri, făcându-le cunoscut, că nu mai poate accepta în plăți monete de aur sârbe și române, pentru că Român'a și Serbia nu fac parte din Uniunea monetară latină și pe aceste monete nu se indică valoarea în limba franceză.

SPECTACOLE

TEATRU DACIA.—Sâmbătă 11 Octombrie 1886 Prima reprezentațiune extraordinară după întoarcerea din Indiă a d-lor Moceanu, Velescu și I. D. Ionescu, cu concursul d-rei Edmea Habudianu, d-lui P. Brătian, d-rei Julietta Sărăteanu, d-nu Michel și d-nul Scuffi, maestrul de arme, d-na Petrescu, d-nu I. Bosie, C. Bosie, d-nu Armășescu, Bălănescu, I. Bucovineanu, C. Bucovineanu, d-nu Tadelli și al elevilor d-lor Moceanu și Velescu între cari se va distinge d-nu T. Lupu.

PROGRAMA Bară fixă, executată de elevii d-lor Moceanu și Velescu. D-ra Edmea Habudianu, exerciții pe violină. Trapezu aerian de d-na Petrescu. Asalt de floretă, d-nii I. Bosie, C. Bosie, Bălănescu și alții. Cuplete noi executate de I. D. Ionescu. Producțiune indiană pe sârmă, executată de Elevii d-lui Velescu și d-nu T. Lupu. D-nu P. Brătianu, exerciții pe vioară. Asalt de Sabie între d-nii Armășescu, C. Bucovineanu și maestrul Tadelli. Romănu din Ardeal executat de d-nu Lugosiănu. Triplu Trapez aerian, executat de d. Velescu, d-na Petrescu și d-ra Julietta.

Fausele întreprinute de d-nu Kneisel. Globul, executat de d-nu Lupu. D-nu M. Demetriade va recita mai multe poezii. D-nu I. D. Ionescu Chansonet comice. Maestrul Michel și Scuffi, Bastonada. Maestrul Moceanu și Velescu, Danțuri Naționale. Din cauza marelui program pauze nu se vor face. Începutul va fi la 8 ore precis.

Putem întreba oare pe d. director al căilor ferate și la nevoie pe d. ministru al lucrărilor publice, ce măsuri s'au luat în contra șefului de gară de la Găești? Acest funcționar a pornit un tren mixt tocmai când în sens invers venea un tren de persoane cu toată iuțeala, și acestea când trenul era în ora reglementară. Ambele trenuri s'au poprit bot în bot și o mare catastrofă a fost evitată grație dibăcii conductorului trenului mixt care văzând de departe calea ocupată a răsturnat vapoarea și a putut cârmi napoi.

Sunt zece zile de când faptul s'a petrecut și șeful neglijent este tot la postul lui: unii din voiajorii mântuiți prin minune au voit a' l' aplica o corecțiune salutară.

Tot stabilitatea magistraturii cum o înțelege d. Stătescu! D. Traian Giuvara, doctor în drept, president la Tribunal secția II, este transferat la Brăila, iar d. Iulian, president la Călărași adus în locul său la București. — D. Giuvara și-a dat la minut demisiunea.

D. general dr. A. Fotino, însoțit de secretarul său d-rul Dănescu, a plecat azi la orele 7 dimineața via București-Constanța pentru inspecțiuni generale anuale.

Domnul Fotino dorește a se informa de visu cu deosebire în privința rezultatelor ce a produs ambulanța militară rurală în circumscripția d-sale.

Intre altele s'a votat cu mare majoritate, modificarea art. 43 din statute, care opea fuzionarea „Luminet“ cu o altă societate, în sensul că ea poate fuziona cu ori-ce altă societate care urîndrește același scop ca și dânsa, ținându-se cu aceasta la fuzionarea „Luminet“ cu vechia societate Macedo-română de cultură.

Unul din membrii comitetului, care se opunea la această fuziune, declarând-o imposibilă din cauza dispozițiilor precise ale statutelor vechii societăți, la noua alegere comitetului a n'a mai fost reales. Cu altă ocaziune detalii.

Banca Franței a adresat o circulară firmelor, cu cari are afaceri, făcându-le cunoscut, că nu mai poate accepta în plăți monete de aur sârbe și române, pentru că Român'a și Serbia nu fac parte din Uniunea monetară latină și pe aceste monete nu se indică valoarea în limba franceză.

INȘTIINȚARE

Se face cunoscut tutulor acelora ce au avut acte încredințate decedatului avocat Ieronim Gold din Brăila, ca să se presinte în cel mai scurt termen spre a le primi de la d. Josef Gold domiciliat în București strada Sculpturii, Nr. 10.

LECȚII

Se dau în limba franceză, germană, română. — A se adresa: Știrbiu-Vodă, la d-na K. Lang, 33.

Frații FANTINI & Co

Nr. 96, Calea Victoriei, Nr. 96. Fabrica și deposit de cuțitărie, unde se repară și se ascute ori-ce obiect tăios, precum brice, unelte de Chirurgie, etc., etc.

Restaurant A. Günther

7, Strada Știrbei-Vodă, 7. Table d'hôte 2 fos. persoane de la 11 1/2 dimineața pînă la ora 9 seara. Și à la Carte cu prețuri foarte moderate.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri.—15 fr. vadră și ALB DE DRAGAȘANI din recolta anului 1881.—15 fr. vadră la PAUN POPESCU & C^{omp}. 18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & C^{omp}. No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19. CURSUL BUCURESCI Pe ziua de 4/16 Octombrie ora 10, 1886.

Table with 3 columns: Cump., Vend., and various financial entries like 5% Imprumutul Comunal, 5% Scrisuri Funciare urbane, etc.

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scoțit după cursul fiscalul. Adresa pentru telegrame: STERIU.

D-nu corespondenți de prin județe, sunt rugați să observe că, rețurile României Libere să le retrimită ca imprimare, plătiind la postă 3 centime de fie-care 50 grame, căci la din contră prisosul se va calcula în complul d-lor.

D-na MARIA CUȚARIDA-CRATUNESCU

DOCTOR IN MEDICINA DE LA FACULTATEA DE MEDICINA DIN PARIS Are onoare a face cunoscut că, reintorcându-se în țară, și-a reluat orele de consultațiune de la 1 până la 3 p. m., în toate zilele, afară de Duminect și sârbători, Strada Cosma Nr. 16, Bucuresci.

INȘTIINȚARE

Se face cunoscut tutulor acelora ce au avut acte încredințate decedatului avocat Ieronim Gold din Brăila, ca să se presinte în cel mai scurt termen spre a le primi de la d. Josef Gold domiciliat în București strada Sculpturii, Nr. 10.

LECȚII

Se dau în limba franceză, germană, română. — A se adresa: Știrbiu-Vodă, la d-na K. Lang, 33.

Frații FANTINI & Co

Nr. 96, Calea Victoriei, Nr. 96. Fabrica și deposit de cuțitărie, unde se repară și se ascute ori-ce obiect tăios, precum brice, unelte de Chirurgie, etc., etc.

Restaurant A. Günther

7, Strada Știrbei-Vodă, 7. Table d'hôte 2 fos. persoane de la 11 1/2 dimineața pînă la ora 9 seara. Și à la Carte cu prețuri foarte moderate.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri.—15 fr. vadră și ALB DE DRAGAȘANI din recolta anului 1881.—15 fr. vadră la PAUN POPESCU & C^{omp}. 18, STRADA LIPSCANI, 18.

CASA DE SCHIMB

C. STERIU & C^{omp}. No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19. CURSUL BUCURESCI Pe ziua de 4/16 Octombrie ora 10, 1886.

Table with 3 columns: Cump., Vend., and various financial entries like 5% Imprumutul Comunal, 5% Scrisuri Funciare urbane, etc.

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scoțit după cursul fiscalul. Adresa pentru telegrame: STERIU.

INSTITUTUL METEOROLOGIC DIN BUCURESCI

BULETIN ATMOSFERIC

Table with columns: STATIUNI, De la 5 Dim. Oct. 1886 8 ore dim., Barometru, Vântul, Starea cerului, Maximum, Minimum.

Starea Mării: La Constanța, lină; la Sulina liniștită. 6 Lună Octombrie. 8 ore dim. Bucuresci 760.0 | 11.6 | SW | senin | 19 | 10 Observațiuni: Azi la București barometru s'e urcă repede. Direct. Ob., St. C. Hepites.

Se mai află de vânzare la tipografia Curții Regale Pasagiul Român Nr. 12 :

Contesa Lambertini
FIICA
Cardinalului Antonelli
tradusă din limba germană, având și opt ilustrațiuni.
prelucrat după date istorice și steno-grafice din procesul Contesei Lambertini contra Moscenitorilor Cardinalului Antonelli în Roma
Prețul 4 lei și 50 bani.

DE VÂNZARE
Moșia Crasna din Vale, plaiul Novaci, județul Gorj, cu întindere de 585 pogoane, dintre care 100 pogoane arabile, restul pădure cu doi munți Seta-Mică și Zenoga cel zice și Costa, aproape de râle minerale Săcâla.
Doritorii se pot adresa la administrația acestui ziar.

MARELE BAZAR DE ROMANIA

Sesounul de Toamnă BUCURESCI Sesounul de Iarnă

7, Strada Șelari, 7, (sub Hotel Fieschi)

Către distinsa noastră clientelă din Capitală și Provincie

Din cauza înființării Tarifului Autonom, ne mai fiindu-ne posibil a aduce Haine confecționate din propriile noastre fabrici din Europa, am înființat și aici o fabrică de specialitate de HAINE pentru BĂRBAȚI și BĂEȚI, astfel că ne găsim în plăcuta poziție a oferi Onor. Visitorilor cele mai fine și mai solide Haine, lucrate cu perfecțiune în țară din stoffe fine veritabile Engleze și Franceze, având ocaziune cel mai exigent are dispensa de comanda destul de costisitoare și adesea puțin satisfăcătoare. — Rugăm, dar pe Onorabilul Public și distinsa noastră clientelă a ne vizita și a încuraja o Industrie Națională.

Atragem atențiunea asupra : *Paradesiuri Nouveauté*, cu și fără talie, *Costume Veston fantaisie*, *Mare colecțiune de pantaloni nouveauté*, *Veste Brochate de Mătase și Lână*, *Redingote cu veste de Camgarn*, *Cocimen*, etc. *Paltoane fine de Montagnak*, *Cocimen*, etc. *Fracuri și Costume fine de Salon de Pervien și Draps de Sedan*. — Recomandăm un bogat asortiment de ȘTOFE pentru Comandă.

„BAZAR DE ROMANIA”
Nr. 7, — Strada Șelari, — Nr. 7, (sub Hotel Fieschi).

lordache N. Ionescu (restaurant)
Strada Co-
vac, No. 3

De închiriat

Casele din strada Fântânei Nr. 46, compuse din 8 camere de stă. pân, 2 de servitor, bucatărie, en curte și grădină spațioasă.
A se adresa pentru informațiuni la proprietar în aceeași stradă la Nr. 48.

De închiriat

În suburbia Silvestru, Strada Altarului Nr. 8, se află o casă nouă de închiriat, compusă din șase camere, odă de slugi, cub-nuș, pivniță, împreună cu o grădină în întindere de un pogoan cu pomi fructiferi și care se închiriază de la Sf Dumitru înainte.
Doritorii se pot adresa chiar la proprietar care domiciliază în aceea casă.

FERIȚI-VE DE CONTRAFACERII!
Se găsec în comerț produse ce port un număr care poate să aducă confuzii cu adevărata mea
4711 EAU DE COLOGNE
4711 SĂPUN CU GLICERINĂ
Acest 4711 Săpun cu glicerina care se deosebesc prin bogatul său conținut de glicerina, prin compoziția lui delicată și prin mirosul lui plăcut, este cu deosebire recomandat pentru epidermele moi și simțitoare.
Onor. Public va face dar bine, ca să aibă produsele 4711, distinsse cu cele d'înții premii la toate expozițiunile, să dea atențiune numărului 4711.
FABRICA DE EAU DE COLOGNE ȘI DE PARFUMERIE
GLOCKENGASSE 4711
— A LUI FERD. MÜLHENS, COLOGNIA S/R. —
AGENT IN BUCURESCI: GUSTAV HUCH Sucr.

CASE DE FER ȘI OȚIEL
„NEINVINSE”
SIGURE CONTRA
FOCULUI ȘI SPARGERII
DIN RENUMITA FABRICA
„CHATWOOD”
AGENT GENERAL DEPOSITAR
JOHN PITTS BUCURESCI
2, Str. Smârdan, 2.

La Tipografia Curții Regale, Pas. Român, Nr. 12 București, se primesc abonamente la
„ȚARA NOUA”
Revista științifică, politică, economică și literară
Redactor: IOAN NENITZESCU.
— Abonament pe un an 10 lei. —

Farmacia la (Ochiul lui Dumnezeu)
Calea Victoriei 126, București
Este asortată cu: Licoarea și capsule de goudron Guyot.—Elatine.—Vin și siropul Dussart.—Papier Rigolot.—Perles d'ether și terpentine Clertan.—Injection Brou și Matico.—Sirop Aubergier, Flon, Blancard și Forget.—Capsule Mothes, Raquin, Santal Grimault.—Pilule antinevralgice Cronier.—Fer Girard.—Pastilles codeine Berthé.—Elixir de pepsine etc., etc. precum aproape toate specialitățile medicinale anunțate în diferite ziare.

Farmacia la (Ochiul lui Dumnezeu)
Calea Victoriei 126, București.

INSTITUTUL „LUMINA”
46, Calea Rahovei, 46 — BUCURESCI — 46, Calea Rahovei, 46
Invățământul după programul Statului de la care se primesc certificatele de promovare.
Clase primari și gimnasiali în internat și preparațiunii pentru liceu și școala militară. Localul spațios și igienic cu grădina și curte pentru școlari. Regulament serios și îngrijire părintească. Prospecte se expediază la cerere.
Director, D. R. CORDESCU.

De vânzare locu de 15 stinjenți față, în Strada Brezoianu, vis-à-vis de secția comercială. Doritorii a l cumpăra se va adresa la d. Scarlat Orăscu, Strada Michai-Vodă, Nr. 27.

Pentru moșii
Carl din dd. proprietari vor să și reguleze moșile lor după planurile economice cu Rotajunea (adică împărțea pământului de arat, cu tabloul semnăturilor) care ajută la îngrășarea pământului și la producție. — parchetația pădurilor după știința silviculturii, — facerea de fabrice etc, după interesul ce se poate aplica la fața locului, pe baza cum cere agricultura și industria. A se adresa la Ioan Rautenberg, inginer agricultor-hotarnic, domiciliat în Huși.

De închiriat
Dela Sf. Dimitrie viitor, în total sa în parte casele din strada Rosetti Nr. 18, suburbia Staicu, în apropiere de calea Dudești (Crucea de piatră).

A. CAROL PFEFFER
Atelier de Legătorie
BUCURESCI
5, Strada Regală, 5
— vis-à-vis de Hotel Union —
Atelier de legătorie de Cărți de lux, galanterie, cartonașe și pas-paturi de fotografie.

PENSION pour GARÇONS
dans famille française dit à Vienne, dès d'écoles de tous genres, dirigée par un pédagogue. Enseignement du piano et du chant, conversation française et allemande, répétition dans toutes les branches d'instruction. M-me Boeck-Plaquet. 11 Praterstasse 42, 2. Hof, 4. Stiege 3. Stock, Vienne (Autriche).

BILETE DE INCHIRIAT se află de vânzare la tipografia din Pasagiul Român, Nr. 12.

LICEUL ST. GHEORGHE
138, Calea Victoriei București Calea Victoriei, 138
Direcțiunea liceului „St. Gheorghe”, are onoare de a aduce la cunoștința publicului că s'a adăugat și clasa VI de liceu, așa în cât pentru anul școlar 1886/87, care va începe la 15 Septembrie viitor, cursurile vor cuprinde primele 6 clase de liceu și o clasă preparatoare în care se vor urma materiile clasa IV primară. — Toate cursurile se vor preda în liceu de către profesori bine cunoscuți ai acestui institut.
Prospectul liceului și condițiunile de admitere se trâmte ori-cărei persoane care va face cererea direcțiunei liceului 138, Calea Victoriei, București, unde se primește chiar de acum cererile de înscriere.
Numărul elevilor este strict limitat în fie-care clasă.
DIRECȚIUNEA.

GALOȘI ENGLEZESTI
din renumita fabrica din Edinburg
NORTH BRITISH RUBBER & C^{omp}.
PENTRU
DAME, BARBATI ȘI COPII
BOTFORI, SIOSIONI-GALOȘI Etc.
diferite calități și fasoane
Prețurile fabricii. — Condițiuni avantajoase
A se adresa la Representantul general pentru România, Bulgaria și Orient.
H. WARTHA
— BUCURESCI. — 5, STRADA DOAMNEI 5, — BUCURESCI. —

NEUSTEIN'S VERZUCKERTES BLUTREINIGUNGS PILLEN
DER HEILIGEN ABETHE
Acesta hauri sunt de preterat tuturor preparatelor analoge libere de ori-ce substanțe vătămătoare; întrebunțate cu cel mai mare succes la bolalele organeor abdominale; sunt ușor purgativ și purifică sângele; nici un remediu nu e mai favorabil și cu totul nevătmător spre a combate
CONSTIPATIILE
isvorul sigur al celor mai multe boale. Fiind în formă zaharică, haurile sunt luate bucurosi de copii. Aceste hauri au un certificat foarte onorific de la consilierul Curții, profesorul Pitha.
O cutie cu 15 hauri costă 15 cr.; un sul cu 8 cutii sa 120 puri, costă numai 1 florin.
AVERTISMENT! Ori-ce cutie, pe care nu stă firma: Farmacia la Sf. Leopold și nu poartă pe dos marca noastră, este uc falsificat, de care să se ferescă publicul.
Să se observe bine, să nu se cumpere un preparat rău, fără efect sa ă chiar stricțios. — Să se ceară: Haurile Elisabeth a lui Neustein; pe copertă și în instrucțiunea de întrebunțare ele au semnătura de sus.
Depoul principal în Viena: Farmacia la Sf. Leopold a lui Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.
Depou în București: Farmacia C. Kludni, strada Șerban-Vodă, 3.

UN COTEȚ
cu porumb de vânzare. — A se adresa la administrațiunea acestui ziar Pasagiul Român. Nr. 3 bis.

DE ARENDAT
De la Sf. Gheorghe 18-7, o moară (moșia Cloroaica) cu două rotoare de făcău, pe apa Telorman, 20 de minute de orașul Alexandria, cu conac și rețea el de apă-sprezece pogoane. — Doritorii să se adreseze la proprietar, d-na Smaranda Furculescu, Calea Griviței, Nr. 39. — București.

DE VÂNZARE
Casele din str. Rosetti No. 18, suburbia Staicu, compuse din patru camere cu antreu rle lor deosebite. Asemenea și magaziele necesare de zid învelite cu tnichea, precum și o mică grădină. — Doritorii carl vor fi amatori a le cumpăra sunt rugați a se adresa chiar în localul acestor case unde domiciliază și proprietarul.

UN ABSOLVENT
al școlaei de arte și meseri din județul Prahova, caută un loc de Maister Sculptor și profesor de desen (cu noțiunile de geometria descriptivă) la vre-una din școlaele de meserie din România.
Doritorii se poate adresa la reacțiunea acestui ziar.

Primește spre efectuare tot felul de
LUCRARI TIPOGRAFICE DE LUX ȘI MERCANTILE
PRECUM:
BONURI, SECURI, COMPTURI,
POLIȚE, FACTURI, REGISTRE,
DIFERITE INVITAȚIUNI DE BAPTEZ, NUNȚĂ, ETC.
CONTRACTE
ZIARE
TIPOGRAFIA CURȚII REGALE F. GÖBL FII
BUCURESCI. — 12, PASSAGIUL ROMÂN, 12.
Se execută
DIFERITE CĂRȚI
SCOLASTICE ȘI DIDACTICE
în toate limbele usuale și ori-ce mărime.
SPECIALITATE DE CĂRȚI DE VISITĂ
Deposit de Carnete pentru lucrători, Foi de plată, State, Liste de bucate și tot ce se atinge de Comptabilitate pentru Păduri și Moșii.
Domnii proprietari și arendași și pot adresa comanda prin scrisori

Un agricultor teoretic și practic cu bune certificate, dorește a se angaja la o moșie ca administrator sa ă compabil.
A se adresa strada Basarab. vis-à-vis No. 36.

INSTITUTU MEDICAL BUCURESCI
8, STRADA VESTEI, 6
Secțiua medicală
1. Hydrotherapia, 2. Electrizare, 3. Ortopedie, 4. Gimnastică Medicală, 5. Inhalatiți, 6. Masajul sistematic, 7. Serviciul la domiciliu, 8. Consultații medicale.
Secțiua Higienică
Bae abur 2.50
Bae de putină cu și fără dușe medicamente 2.—
1 dușe rece sistematică 1.—
BAI DE ABUR ȘI DE PUTINA
Nota. 1 Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineața până la 7 ore seara.
2. Pentru Dame însă, băile de bur, odată pe săptămână Vineri — la 7 ore dimineața până la 2 ore meridian.
Prețurile la secțiua medicală conțrn prospectul.
Direcțiunea.